

Motion

1982/83: 1893

Oskar Lindkvist och Stig Gustafsson

Utvärdering av det s. k. vertikala skolsystemet

Den svenska skolan har en s. k. horisontell struktur. Vissa skolenheter har emellertid bevarat en vertikal uppbyggnad. Exempel på sådana skolor är Höglandsskolan i Bromma och Ahlströmska skolan i Stockholms innerstad. Det innebär att samtliga elever från grundskolan till sista årskursen i gymnasiet återfinns i en och samma skola. Höglandsskolan i Bromma har också utnyttjats för av skolöverstyrelsen stödd försöksverksamhet. Någon särskild utvärdering av de vertikala skolornas pedagogiska erfarenheter har ännu ej genomförts. Ett av Stockholms skoldirektion fattat beslut 1972 om en sådan utvärdering fullföljdes dessvärre icke. Detta upplevs med rätta som en brist. Det vertikala skolsystemet förtjänar verkligen en utvärdering och då med försteg för Höglandsskolan som startades för 50 år sedan av radikala lärare i Bromma.

Eftersom budskapet i denna motion är att få riksdagen med på en utvärdering av skolans erfarenheter avstår vi från att nu göra en mera ingående beskrivning av den vertikala skolan. Riksdagen har i tidigare sammanhang haft att ta ställning till förslag av liknande innebörd. Vi vill dock framhålla några egenskaper som vi menar är särskilt utmärkande för den sammanhållna skolan.

Det är uppenbart att det vertikala skolsystemet har tillfört skolan nya dimensioner av gemenskap och utvecklat ansvar. Våra egna kunskaper om Höglandsskolan visar ett väl utvecklat samspel mellan föräldrar, elever och lärare. Detta är ju en grundförutsättning för ett framgångsrikt skolarbete. Det är helt klart att exempelvis Höglandsskolan i det avseendet kan uppvisa föredömliga resultat när det gäller engagemang för skolans utveckling och fortlevnad. Det är bl. a. dessa erfarenheter som bör tas till vara vid den föreslagna utvärderingen. För alla som är intresserade av en bra skola är det självfallet av ytterligare värde att få belyst den vertikala skolans kapacitet i olika sociala miljöer.

En utvärdering av det vertikala skolsystemet kan möjligen också ha värde för de familjer som invandrat till Sverige och som är ovana vid den svenska skolan. Många skulle säkert betrakta det som en fördel att genom hela skolsystemet ha kontakt med lärare och övrig skolpersonal genom ett direkt föräldraengagemang. Därigenom kan det också hjälpa till att stärka gemenskapen mellan olika familjer i samma bostadsområde.

En utvärdering av det vertikala skolsystemet som det fungerar i Stockholm betyder inte att det enbart handlar om en typisk Stockholmsfråga. Den har ett klart riksintresse, eftersom de vunna erfarenheterna av den

vertikala skolan kan få betydelse i den fortsatta debatten om skolans framtida organisation och utveckling.

Vi hemställer därför

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att skolöverstyrelsen bör få i uppdrag att utvärdera skolenheter i vilka grundskola och gymnasielinjer är organisatoriskt samordnade.

Stockholm den 25 januari 1983

OSKAR LINDKVIST (s)

STIG GUSTAFSSON (s)